

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

11. številka

MARIBOR, dne 6. marca 1923.

57. letnik.

DAVKI IN PODPORE.

Vsek viničar, delavec in gospodar plača pri enem kilogramu soli okroglo 10 krov davka, pri vsaki škatljici šbic 1 krova davka. To so napravili radikali, demokratje in samostojni (Stojadinovič, Kukovec, Drosenik). Sedaj vržejo tem izmozganim revčem kakor mutastim ribam na vodico par kronic kot podporo, pa mislijo, da bodo pametne ljudi s tem presleplili. Pustite volilna podkupovanja in ne odijajte pri soli, petroleju, sladkorju, vžigalicah, carini, obliki, kjer vam vsak revč plača tisoče na leto, vi pa ga hočete sedaj s par kronicami oslepariti in napraviti za Judeža.

Srbskega radikala ne bomo volili!

Družba ljudi v Sloveniji, ki liže pete radikalnim Srbov in Pašičevim agitatorjem iz Beograda hoče, da bi slovenski volilci 18. marca izvolili radikalnega Srba Stojadinoviča za poslanca slovenskega Štajerja. Srbijski hlapci, ki so dobili od Pašiča Judeževe tisočake, bi nas torej radi še bolj vkovali v centralistično suženjstvo. Viničarji, obrtniki, železničarji in drugi volilci, ali veste kaj je srbska radikalna stranka?

Srbska narodno radikalna stranka hoče našo Slovenijo in Hrvatsko spremeniti v Veliko Srbijo. Ona je zagrizena sovražnica avtonomne Slovenije.

Srbska radikalna stranka hoče, da se slovenska ali latinska pisava v šolah odpravi in namesto nje uvede srbska cirilica.

Srbska radikalna stranka hoče izpodriniti slovenski jezik iz sol in uradov. Namesto naše materinščine pa bi naj prišla srbsčina.

Srbska radikalna stranka prestavlja po svojih ministrstvih slovenske in hrvatske uradnike v Črno goro, Makedonijo in Srbijo, a v naše kraje pošilja radikalne Srbe in Ruse.

Srbska radikalna stranka je zagovornica sedanja militarnizma, ki tira slovenske fante v nesrečno, od malarjev okuženo Makedonijo.

Srbska radikalna stranka je v Beogradu vsa leta tako gospodari, da je naša valuta (vrednost denarja) padla tako nizko. Vsled tega je ona tudi kriva neznošne draginje v naši državi.

Srbska radikalna stranka hoče sedaj po svojih plačanih slovenskih hlapcih vsiliti viničarjem, obrtnikom, kmetom, trgovcem, uradnikom in železničarjem mladega in neizkušenega Srba radikalca dr. Stojadinoviča za poslanca na Slovenskem.

Kdor bo v Sloveniji volil radikalnega srbskega kandidata, kdor bo vrgel kroglico v škrinjico radikalne stranke, bo pljuval v lastno skledo. Vsak tak postane izdajalec slovenske samostojnosti!

Vsled tega kličemo volilcem: Srbskega radikalca ne bomo volili!

Naša volilna škrinjica je druga! To je škrinjica edino prave in poštene stranke: naše Slovenske Ljudske stranke!

Vsi do zadnjega na volišče!

Nedelja 18. marca bo za nas Slovence dan ljudskega glasovanja ali takozvani plebiscit. Gre za to, ali ostanemo še nadalje hlapci srbijanskega centralizma, ali pa se Slovenci gospodarsko ločimo od Beograda in si zasnujemo samoupravno zakonodajno Slovenijo.

Kdor je za to, da še nadalje hlapčujemo Beogradu, ta naj izda slovenski rod s tem, da glasuje za radikale, demokrate, samostojne, socialiste, ali kako drugo nasprotno stranko.

Kdor pa hoče samostojnost in svobodo Slovenije, kdor hoče, da se vrže po tla pogubnosni centralizem, ta pa glasuje za našo Slovensko ljudsko stranko, katere voditelj je dr. Korošec.

Kroglico spusti v drugo škrinjico, to je škrinjica enotnega slovenskega ljudstva.

Pri letosnjih volitvah se vrši med srbijanskim centralizmom in slovensko avtonomijo

boj na življenje in smrt.

Ali, ali! Vsled tega pa prosimo in vabimo vse slovenske volilce: v nedeljo, 18. marca, vsi do zadnjega na volišče! Sedaj ali nikoli! Zmago bomo dosegli, ako noben naš volilec ne bo postal doma.

Zaupnikil Možje, fantje, žene in dekleta! Samo le kratkih 10 dni nas še loči od 18. marca. Uporabite vse sile, napravite vse korake, da noben naš volilec ne bo postal doma. Še enkrat: Razdelite si agitacijo po vseh občinah tako, da bo vsak agitator imel določeno število volilcev, katere mora spraviti 18. marca na volišče. Letos se ne gre za to, da dobimo samo večino na voliščih, ampak da vsi naši volilci oddajo svoje glasovalne kroglice!

Po vseh občinah naj doni klic: Vsi na volišče!

Naša volilna škrinjica je druga!

Blizu Štipa proti bolgarski meji so se cele vasi ob soudeležbi komitašev spustile v boj z vojaško posadko. Določile so se preiskovalne komisije, samo to se vladane spomni, da bi odpravila nedostatke v upravi, ki vse povzročajo in pa da bi zatrla nasilje, ki se je zlasti sedaj v volilni borbi razpaslo. Kako naj bo mir v Makedoniji, ko se celo v stari Srbiji pretepojajo demokrati in radikalci v imenu državotvornosti.

ITALIJA.

Predsednik italijanske vlade fašist Mussolini je naglašal potrebo najtejnješih zvez s Francijo, češ, da je to potrebno za Italijo, ki pa hoče voditi samostojno zunanjou politiko. Snuje se posebna franco-italijanska zveza in v te svrhe se pripravlja obisk italijanskega kralja v Parizu, predsednika francoske republike pa v Rimu. — Fašistovska vlada je proglašila 24. maj za narodni praznik v spomin na vojno napoved Avstriji leta 1915.

GRŠKA.

Grška vlada, ki je našo vlado kot svojo zaveznicu spravila že v marsikatero nepriliko med svetom, ne kaže niti toliko dobre volje, da bi nam izpolnila to, kar je že med sodi in ne celo še med zaveznički običajno in potrebno. Jugoslovane, ki živijo na njenem območju, silno zatira in v Solunu nam pri prometu dela zapreke, kjer le more.

FRANCIJA PROTI NEMČIJI.

V Recklinghausenu so francoske oblasti zaplenile 80 milijonov mark. Denar je bil namenjen za stavkujoče železničarje. Občini Bochum so naložili globo v znesku 35 milijonov mark in ta denar so vzeli iz občinske blagajne.

V Darmstadtju je francoska infanterija zasedla delavnico za lokomotive. Delavci so delo zapustili. Infanterija je zasedla tudi blagovni kolodvor, kjer je bil premet takoj ustavljen.

Zupana mesteca Buer so Francozi zaprli, ker ni hotel povedati naslovov nemških uradnikov. V Recklinghausenu so Francozi odpeljali s seboj 4 železničarje, ki so imeli pri sebi 60 milijonov mark za izplačilo plaželezniških uslužbencev.

Francoski vojni minister je s svojim govorom v zbornici pokazal, da imajo Francozi še vedno strah pred Nemci. Pripravili so 23 divizij in vojaško službo so podaljšali na 18 mesecev.

Naša zborovanja.

SHODI SLS V PREKMURJU.

V Prekmurju se vrši srdit volilni boj. Vse stranke, ki so v štajerskih okrajih izgubile tla, so se s fanatizmom obupanja vrgle na Prekmurje. Denar igra veliko ulogo. Mize so polne vina. Korteši preradodarni v obljubah. Toda ljudstvo je trezno in se vprašuje: Zakaj nam niso ti samostojni, demokratje in radikali nič dali, ko so še bili na vlasti? In obrača se s tem večjim zaujanjem k Slov. ljudski stranki, ki ne podkupuje, ne plačuje vina, ne nju guljaša, ker je stranka ubožnega ljudstva. Prekmurci tudi popolnoma uvidevajo, da noben njihovih krajevnih kandidatov, ki kandidirajo na samostojnem, demokratskem ali radikalnem programu, ne bo izvoljen, nego, da so le stegno, po katerem se povspe na mandat ali samostojni Drosenik, ali od Štajcev odklonjeni dr. Kukovec ali pa mogoče tudi Srb dr. Stojadinovič.

Kako ljudstvo misli, pokazalo se je v nedeljo, dne 4. marca na dveh shodih, katerih prvi je bil predpoldan obdržan v Murski Soboti za sobotski okraj in popoldan v Beltincih za lendavski okraj. V Murski Soboti sta govorila dr. Korošec in kandidat Geza Šiftar, v Beltincih pa dr. Korošec in kandidat Klekl. Radi neugodnega vremena so se morali shodi vršiti v zaprtih prostorih, ki so bili nabito polni. Poslušalci so viharne pritrjevali izvajanjem govornikov ter obljudili še zadnjih 14 dni z vsemi silami agitirati za Ljudsko stranko. Shodi so se vršili veličastno in v najlepšem redu.

Drugim strankam očividno ginejo tla pod nogami in njim vsled tega upada tudi pogum. V nedeljo na včeraj je bil napovedan tudi srbski nosilec radikalne stranke dr. Stojadinovič. Toda ni upal napovedati shoda, ampak samo banket za 50 povabljenih oseb. Toda to se mora dr. Stojadinoviču šteeti v dobro, da banketa ni priredil na občinske stroške, kakor dr. Zupanič na Kranjskem, ampak na račun svoje stranke.

Razpoloženje naših pristašev v Prekmurju in to kraj Mure je zmagovalo.

Volilni shodi v volilnem okraju Maribor levi breg. Kandidat Žebot priredi volilne shode: V četrtek, dne 8. marca zvečer ob 6. uri v Kamnici v gostilni «Princ Metelski posojilnici», (pred shodom ob 5. uri seja zaupnikov iz vseh občin). V pondeljek, 12. marca zvečer ob 6. uri v Krčevini v gostilni «pri lovskem domu» nad

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Ogromne svote se izdajajo za radikalno volilno agitacijo. Radikalni vladci se niti ne sanja o tem, da ona, kot vladajoča stranka ni neomejen gospodar in lastnik državnega denarja, ampak samo upravnik, ki bo moral prej ali slej polagati račune. Glavni odbor Pašičeve radikalne stranke je izključil vse Protičeve pristaše in tudi one, ki nočejo Pašiča proslavljati. Radi tega je bilo med radikali že več hudih pretegov.

Več Pašičevih kandidatov je v velikih skrbeh za mandat. Med temi je tudi zunanjji minister dr. Ninčič, ki kandidira v Vojvodini, kjer so radikali po večini na Protičeve strani in kjer so tudi nasprotne stranke precej močne.

Švoden demokratov levičarje Ljuba Davidovič je imel govor, ki odklanja centralistično politiko proti volji Hrvatov in Slovencev in se izreka za sporazum in za spremembu ustawe.

Italijanska vlada je hotela odlagati izpraznitve 3 cone v Dalmaciji in Sušaku, Mussolini je zahteval, naj bi se poprej uredil promet z Reko, naša vlada se je pa postavila po robu ter izjavila, da ne pošle niti enega vagona na Reko, dokler se izpraznitve ne izvrši in tako so Italijani v soboto le morali zapustiti Sušak. Na tisoče ljudstva se je zbralo iz celega Primorja ter navdušeno pozdrayljalo prihod naših čet in naše uprave.

Ministrski svet se je moral v zadnjih dneh mnogo baviti z izgredi in tudi pravimi upori v južni Srbiji.

treći ribniki. V torki, dne 13. marca ob 6. uri zvečer v Lajtersbergu v hiši župana gospoda Požauko.

Za Tezno, Pobrežje in Razvanje se vrši volilni shod Slovenske ljudske stranke v sredo, dne 7. marca ob po 7. uri zvečer na Tezni v dvorani g. Kličeka na Tržaški cesti. Na shodu govorita kandidata Žebot in Falež.

Zborovanja dr. Hohnjeca: četrtek, dne 8. marca pooldne v Veržeju. Nedelja, 11. marca, po rani sv. maši v Gor. Radgoni, med tednom krajevni shodi v okolici.

Shodi v okraju Marenberg. Dne 7. marta na Kapljici, 3. marca na Remšniku, 9. marca pri Sv. Antonu na Pohorju. Govorji poslanec Pušenjak.

Veliki okrajni shod se vrši v pondeljek, dne 12. marca ob 9. uri popoldne pri Sv. Križu pri Belih vodah. Govorita kandidata Pušenjak in Steblovnik.

V nedeljo, 11. marca dva velika shoda v okraju Gornjigrad in sicer po rani maši v Rečici ob Savinji pri Čuježu, ob 2. uri popoldne pri Sv. Frančišku v gostilni pri Martinovcu. Govorita oba kandidata Pušenjak in Steblovnik. Udeležba iz vseh župnij obeta biti velika.

Volilni shodi v celjskem okrožju: 11. marca: Rečica ob Savinji in Sv. Frančišek (Pušenjak), Dramlje (Davorin Krajnc), Stranice (Uranjek), Loka pri Zidušem mostu in Zidani most (dr. Ogrizek in M. Deželak), Sv. Rupert in Sv. Lenart nad Laškim ter Gračnica (Kugovnik in Hrastnik), Žetale in Mestinja (Vrečko in dr. Rakun), Brežice (Škoberne), St. Vid pri Grobelnem (H. Novak), Rogatec (Kuder), Zabukovje (J. Deželak), Polalkva ob južni žel. (tajnik Krajnc); dne 12. marca: Sv. Križ pri Belih vodah (Pušenjak), Sv. Miklavž nad Laškim (Kugovnik in Hrastnik); dne 13. marca: Sv. Rok ob Sotli (Vrečko); dne 14. marca: Slivnica pri Celju (Vrečko); dne 16. marca: Sv. Jošt na Kozjaku (Davorin Krajnc).

Trije dobro uspeli volilni shodi kandidata Žebota so se vršili v nedeljo, dne 4. marca v Št. Jakobu (po rani maši), v Jarenini (po pozni maši) in v Cirknici pri Št. Ilju (popoldne). Brez vsega olepševanja moramo priznati, da so vsi trije shodi bili sijajen izraz zmagoslavnega razpoloženja za Slovensko ljudsko stranko v Slovenskih goricah. V Št. Jakobu je shodu predsedoval g. Knuplez. Prostori gospoda Peklarja so bili nabito polni. Govorili so: kandidat Žebot ter gg. Supanič, Erhartič in Golec. — V Jarenini se je vršil shod pri gospodu Cvilaku pod predsedstvom gospoda Supaniča. Govorili so: Žebot, Golec, Gunzl, Supanič. — Nepričakovano sijajen je bil shod v Cirknici v veliki dvorani Haringove (nekaj Repnikove) gostilne. Ljudstvo je bilo klub silnemu naluju od blizu in daleč toliko, da jih dvorana ni mogla vse obseći. In navdušenje, ki je vladalo! Naj kaj tekega doseže Kukovec, Mermolja ali kak radikal, če more! Shodu, katerega se je udeležilo ljudstvo iz starih župnij, je predsedoval g. župan Svatij Št. Ilja. Govorili so Žebot, Golec, Vračko in Thaler. Samo en glas gre od ust do ust: Vsi gremo na volišče in vsi bomo vrgli volilne kroglice v škrinjico Slovenske ljudske stranke, ki je druga (št. 2). Po vseh občinah je agitacija za našo stranko izvršena in razdeljena od moža do moža. Vse ljudstvo je za samostojnost Slovenije!

Zborovanja poslanca dr. Hohnjeca v Ijutomerski župniji pretekli teden so izvrstno uspela. Volilci so se povabilni na shod povsod odzvali v velikem številu. V nekaterih krajih, kakor v Stročji vasi in na Cvenu je bil obisk izredno velik. Shodi so se vršili v tem redu: torki, ob 10. uri predpoldne v Radomerju, popoldne ob dveh v Podgradju, ob petih v Stročji vasi. Sreda, ob desetih na Stari cesti, popoldne ob dveh na Zgornjem Kameščaku, ob petih v Čezanjevcih. Četrtek ob 10. uri v Babincih, popoldne ob dveh na Zgornjem Krapju, ob petih na Cvenu. Ljudje odobravajo vsi brez razlike program naše stranke in delovanje njenih poslanec. Nasprotne stranke so izgubile še tisto malo število pristašev, ki so jih imeli. 18. marca bo škrinjica Ljudske stranke in Kmetijske zveze polna, vse druge pa prazne.

Dobrni pri Celju. V nedeljo, dne 25. februarja je bil shod. Čeprav popoldan, je bil vendar lepo obiskan. Ljudje se zavedajo: zdaj je še prilika, morda nikoli več, da Slovenci postanemo svobodni, zato smo proglašili geslo, s katerim hočemo izvršiti svojo volilno pravico: «Če nočeš biti srbski sluga, glej dobro, kje je škrinjica druga!» Upamo, da na Dobrni ne bo nič srbskih slug!

Gotovlje. Dne 27. februarja shod dobro uspel. Žalški liberalci so prišli z namenom, razbiti shod ter si na pomoč poklicali socijaldemokrate iz Celja. Toda zmotili so se; Gotovlje niso več liberalna postojanka Žalca. Pazljivo so poslušali gospoda Krajnca, med tem ko kričavega Kukanca niso marali in sociju iz Celja, ki je pogrevale prestanto juho, po glasovanju ni bilo dovolje no več govoriti. Tudi delavci so prišli k spoznanju, da jih socijalni kolovodje ne morejo osrečiti. Shod je bil precej buren, a zmaga je bila pri Slovenski ljudski stranki. 18. marca se držimo besed: Kdor noče biti Srbov sluga, da kroglico v škrinjico številka druga. — Ob koncu so stope zapeli Lepa naša domovina. Žalskim liberalcem pa svetujemo, naj drugokrat ostanejo doma; o njih modrosti, ki jo zajemajo iz «Jutra» in Kmetijskega lista veljajo besede: Razsvitljeno dvajseto stoletje je — osej slamo in osat je. —

Dobje pri Planini. Dne 26. m. m. se je vršil v Dobju veličasten shod SLS, ki je bil radi mnogobrojne udeležbe ljudstva iz domače in sosednih župnij skoro bolj podoben taboru kakor shodu. Ko se je videlo, da so obširni gostilniški prostori Tijanove gostilne premajhni, moral se je shod vršiti pod milim nebom! Burno pozdravljeni sta govorila kandidata SLS Jakob Vrečko in Mihael Hrastnik o programu SLS in o težnjah kmetijskega stanu. Končno je prav v poljudnih, a temeljiti besedah en domaćin razjasnjeval pojim avtonomije in

primerno zavrnal vse očitke, ki jih raznovrsni nasprotniki s hudobnim namenom trosijo med našim kmetijskim ljudstvom o dr. Korošcu in o KZ. Prav spremno je vodil zborovanje naš kmet Ivan Skale.

Iz protikmetske politike.

Volilna borba vsepovsod, tako tudi pri nas ob severni meji, samo nekaj naših Apačanov je brez orientacije. Ti gospodje so bili v samostojnem taboru pod komando slavnega Jurkoviča iz Gornje Radgone. Filip pa se je predsedal in postal radikal, Karol Fürst pristaš novoustanovljene nemške stranke, župnik dr. Potzinger pa kot star politik in bivši poslanec ne ve, kam bi veselal, da bi gotovo v Apačah ostal tudi po sklepku konkordata. Nemška stranka pridno pobira podpise in po 5 dinarjev od osebe za njihovo stvar, pač pa se nam ne zdi pravično, da od Slovencev zahtevajo podpise in sveto 5 dinarjev. S tem se nezavedno slovensko ljudstvo nepošteno izkorističa, dela nepotrebitno sovraščdo za vedenih naših ljudi in zmeda ob meji. Pravilno bi bilo, da bi gospodje, kateri pobirajo podpise in denar, govorili le resinco in vsako nedosegljivo obljubo za sebe obdržali. Vsi Slovenci z izjemo dveh ali treh podrepnikov samostojne in nemške stranke bodo volili SLS, tako tudi precejšnje število treznih Nemcev. Naš lokalni apolitika je bila vedno in ostane za pošten sporazum med našim in nemškim rodrom, le nekateri nasprotniki, oziroma voditelji brezvestnih stranic so uvelali in delajo razprtje in sovraščdo iz sebičnih namenov na škodo obih narodov, posebno gospodarske ureditve. Sicer so mali na številu naši nasprotniki in njih vodja dr. Potzinger, delajo le nepotreben nemir in razprtje, torej še vam Slovencem in treznomislečim sodržavljanom Nemcem kličemo enkrat: pamet, rabite jo! Ne nasprotujte po nepotrebnem v vašo škodo, pomirite se in bodite pošteni, ker le s poštem, odkritosčnim delom bomo prišli na boljšo pot in si pridobili ugodnejšo bodočnost vsestransko. Verujte mi te besede, delajmo skupno in složno za javni dobrobit, ne pobijajte dobre volje!

Polomija samostojnih v Selnicu ob Dravi. V nedeljo so imeli pri nas samostojni s svojim Drofenikom in g. kandidatom Recerjem shod, ki se je končal z njihovo popolno polomijo. Dolgovezne govore, v katerih je posebno Drofenik napadal seveda samo našo stranko in dr. Korošca, so naši en čas mirno poslušali. Kajti naši pristaši in teh je bila na shodu ogromna večina, so dostojni ljudje. Na razne stvarne medkllice g. Urbasa, predsednika Županske zveze, o izvozu živine, g. Čaplo o invalidskem zakonu in drugih naših odličnih somišljenikov, fantov in mož, seveda Drofenik ni znal prav nobene pametne ziniti. Boga naj zahvali, da so naši zagnali silni šunder, drugače bi mu še bolj izprašali njegovo samostojno kosmato vest. Zbodo pa ga je vprašanje g. Vidoviča Pepe, ali so njihovi pristaši drugod boljši kristjani, kakor pri nas, ker pri nas še do umrilih nimajo toliko pjetete, da bi se na pokopališču odkrili, ko se moli za dušni pokoj pokojnega, kakor je to pokazal nedavno zloglasni Zvonko. Upamo, da je po shodu Drofenik navil ušesa temu dičnemu Sokolu, ki mora s svojim nekulturnim obnašanjem spraviti ob ves kredit celo Samostojno. V splošnem šundru se je zaključil shod in zborovalci so se razšli z navdušenimi živijo-klici na dr. Korošca in SLS. S kakšnimi čustvi in upi se je fural Drofenik s svojim medvedom, pardon: mesarjem kandidatom prek črez Dravo, ne vemo. To pa vemo in to stoji: še več takšnih shodov napravite in tudi samostojna trdnjava na Boču se bo zrušila popoloma. Zapustili vas bodo še tisti pičli pristaši, ki še kaj na vas dajo. Saj marsikateri tudi ne spada k vam in se le samo čudimo, kako še more držati s to žlahto!

Račke uhajajo koklj v vodo. Od Sv. Jurija na Pesnici prihaja zanimivo poročilo o shodu samostojnega «kmeta» v resnici mariborskega krčmarja Lipovščeka. Čeprav so se na shodu naši številni pristaši popolnoma tiho zadržali, da dajo govorniku večji pogum, je vkljub svojemu govorjenju zoper klerikalizem čutil, da nobenega pametnega človeka ni prepričal, zato pa sklep njegevega govora ni bil: «Volite le Samostojno!» — marveč ako ne glasujete za Samostojno, pa oddajte kroglice demokratom, samo črnim klerikalcem ne, drugače vas ti s kostmi in kožo vred pohrustajo! Temu pozivu se je iz celega srca pridružil dolgovezni govornik nadučitelj Robnik, ki je shodu predsedoval — čeprav se on seveda v politiko sploh ne vmešava. Tako se zopet prikazuje značajnost in načelnost stranke in ne priganjančev. Da, da, račke uhajajo, toda kaj, če ne ostanejo v demokratski luži, ampak zlete svobodno kvišku v sveži zrak, kjer so velike množice slovenskega ljudstva, ki se pod vodstvom Slov. ljudske stranke borijo za avtonomijo Slovenije.

Takemu slabostojnemu kandidatu pač ne bo zaučala Savinjska dolina svojih glasov. (Dopis iz Savinjske doline.) Uj, to je smeha po celi dolini! Namreč nad pustno kandidaturo nekega tovariša Pikla, katerega je pa listič, ki zaslubi ime «Jetična moč», že izklical za «parlamentarnega zastopnika v bodočem jugoslovanskem parlamentu», kjer bo »zaščitnik in branitelj gornjesavinjskega kmetovalca.« — Pregledali smo kandidatno listo slabostojnežev in iz Žalca nismo našli nobenega kandidata, pač pa Franca Pikla, kmetovalca v Gotovljah pri Žalcu. To je za počit! V Gotovljah živ krst ne pozna nobenega kmetovalca, ki bi slišal na ime Franc Pikl. Poznamo duševno revše v Žalcu, kateremu nihče ne pravi drugače nego »moj sin Franc.«, ker ima ta naslov od svojega očeta. Najbrž bo to ena in ista osebica, četudi je telesno precej obilna. In ta naj predstavila kandidata v Savinjski dolini! Savinjčani! Saj niste

padli na glavo! Dajte si dopovedati, kdo je ta »moj sin Franc.« »Jetična moč« pravi, da je »kmetovalec«, da je »hmeljar-strokovnjak« itd. Javno pozivljajmo tisti volilni odbor, ki se stoji iz par pivskih bratov Piklovin, naj nam navede nekaj prič, ki bi si upale s pošteno slovensko besedo potrditi, da so videle Pikla kedaj kje kmetovati. Če po našem mnenju »moj sin Franc« razločuje brano od pluga, je veliko. Sicer pa ve žalska okolica, da Pikl ni druga kot slab hmeljski meštar in gostilničar v Virantovem hotelu. Kandidatna lista in vsi, ki so jo podpisali, farbajo, če trdijo, da je Franc Pikl kmetovalec. Da samostojnežev ne bodo begali volilev, povemo njegovo zgodovino. Ni izšel iz kmetovskega ljudstva, kakor laže poročilo, ki ga krije Josip Drofenik s svojim podpisom, ampak Pikl je žalski tržan. Začel se je učiti krojaškega rokodelstva, a ostalo je pri začetku učenja, do pomočnika ni prišel nikdar. Vstopil je pri žalskem Sokolu in ker so ga v Žalcu dobro rabili kot kričača in pevca, dali so mu službo pri žalski posojilnici, kjer si je denarno toliko opomogel, da mu je znani Virant dal eno svojih hčer in je končno od hmeljskega juga prevzel bivši Virantov hotel, gostilno na najslabšem glasu; stavbo, ki je bila tolikrat prokleta, kakor nobena hiša v Savinjski dolini. Ime Virant ponosi nesrečo za velik del Savinjske doline. V prostem času je bil glavni sotrudnik slavnega Kukec-Cviki-Pikl bande, ki je leta 1907 razgrajala, popivala in razbijala po Savinjski dolini, leta 1911 pa samo pod imenom Kukec-Pikl-banda nadaljevala to za lastne žepne in želodne koristno obrt. Hmelj pozna pa Pikl samo v toliko, kolikor ga je videl na svojih pivskih izletih in razbijalnih pohodih po Savinjski dolini, ali pa, če je za slabo ceno zmeštaril hmelj od kakšnega hmeljarja. In takšni človeku naj Savinjska dolina zaupala zastopstvo v narodni skupščini Savinjčani, če hočete, da vas zastopa krojaški vajenc na razpoloženju, volite Pikla, če pa hočete, da vas zastopa resničen kmet, ki od mladih nog dela na kmetovskem posestvu in pozna delo in skrbi kmetovskega ljudstva, volite kneta Davorina Krajnca iz Velike Pirešice! Odločitev ne more biti težavna! Živila Kmettska zveza, dol s hmeljskimi meštarji, ki so največji škodljivci kmetov-hmeljarjev, ker živijo od župljih hmeljarjev, širokoustijo se pa, da delujejo za hmeljarje in njegovo korist! Izdajalec hmeljarjev je, kdor bo volil gostilničarja Pikla. Hmeljarji, naša škrinjica je druga!

Nekaj iz demokratske politike v laškem okraju. — Velike plakate kakor da bi hoteli s plakati delati mostove, so začeli širiti sedaj okrog gospodje demokrati in delajo za svoje kandidate z vso vnemo. Tako na primer gostilničar Kozole iz Brezenga pri Rimskih Toplicah kot kakšen fantek nabija v razširju Roševe plakate, tudi gostilničar Ossendorf v Rimskih Toplicah se ukvarja s tem nevhvaležnim delom. Shoda ti ljudje itak ne upajo sklicati, ker se boje ljudske sodbe. Ali mislite, da ljudstvo ne ve, da je vaša stranka tista, ki je največ kriva današnjih žalostnih razmer, da o vseh naših, tudi najmanjših zadevah odločujejo srbski šovinisti v Beogradu. Ali mislite, da ne vemo, da se je s pomočjo vaše stranke sklenilo znano žigosanje denarja leta 1919, z 20 odstot. odtegljam, obljubilo se je takrat da se bo teh 20 odstot, kmalu vrnilo, pa od tega časa je že dolgo, vendar tega denarja še nismo prejeli. Istotako se je s pomočjo vaše stranke sklenila znana zamenjava štiri krone za en dinar, kar je povzročilo štirikratno pomnožitev draginje. Tudi tega nismo pozabili. Vemo nadalje, da so se v zadnjih dveh letih, ko ste bili v vladu, dva-krat napravile nepotrebitne mobilizacije. Sedaj pišete po svojih plakatih, da hočete delati zakone za dobrobit delavstva, kaj ne z raznimi obznamami in z zapori hoče-te delavcem pomagati. Ko so lansko leto meseca avgusta rudarji Trboveljske premogovne družbe stopili v štrajk za dosego tega, kar je za obstanek delavčevega življene nujno potrebno, ko so razven vaše, vse slovenske stranke izrekle za upravičene zahteve delavstva, ko je začetnik naše stranke na rudarskem shodu meseca avgusta v Laškem podal izjavu, da stranka odobrava boj delavstva za svoj kruh in izjavil, da bodo kmetje tudi dejansko podpirali delavce v težkem boju, ste vi gospodje demokrati v glasili »Jutru« branili koristi kapitalistov in družbe, nastopali proti koristim delavstva. Gremo dalje, ali ni bil ravno demokrat dr. Žerjav tisti, ki je hotel in deloma tudi odpravil osemurni delavnik. Da pa pozna Kukovec-Roševa stranka kmete, je pa resnica, saj sta gospoda oba advokata, poznata pa ne samo kmeta, ampak še bolj kmetovske žepne. Dne 18. marca bomo volili SLS. Kukovec-Roševa Napredna kmetsko-obrtna zveza pa bo šla po Savinji.

Dr. Kukovec — Malgajev patron. Od Sv. Štefana pri Žusmu nam poročajo: Pri nas smo tako imenitni, da imamo celo kandidata Malgaja na kandidatni listi demokratske stranke, ki je stranka bogatašev, centralistov in protiverskih ljudi. Malgaj je na kandidatni listi dr. Kukovca, ki je v Beogradu na pritožbe naših poslancev 21. januarja 1922 Srbov pravil, da je on tudi Slovenec in da za Slovence nič ne zahteva. Da je Slovenija prenasičena svobode in da med Slovenci vladata zadovoljnost. Tako je govoril dr. Kukovec, Malgajev patron! To si bomo mi Štefančani za 18. marca dobro zapomnili.

Republikanski shod se je vršil pri Sv. Barbari v Halozah. Za republiko se je navduševal in tudi druge nagovarjal krčmar Žuran Ivan iz Stojnc, ki je tukajšnji rojak. Mož je bil najprej nemškutar, potem samostojnež, Sedaj, ko je Samostojna propadla, pa je postal agitator za Radiča. Poslušali so ga samo tisti, ki so jedli slučajno tam in par radovednežev. G. Žuran menda misli, da ga bo Radič napravil za krčmarskega ministra v Stoječih. Zaman je trudil, še okrajni glavar ne postaneš. Demokratskega kandidata namestnik Debe-

Nagradna tekma.

Katero prednosti daje noša
„BERSON“ gumi napelnikov in
„BERSON“ gumi potplatev?

Velika obljubljenošč katero uživa o naši gumi napelnikov, kakor tudi gumi potplatev dala nam je povod, da za najboljše odgovore na gorej vprašanje raspisemo sledete nagrade:

1. nagrada	2000 Dinara
2. nagrada	1000 Dinara
3. nagrada	500 Dinara
20. nagrad	po 100 Dinara
50. nagrad	po 50 Dinara

Odgovori se z točno naznako imena in točne adrese pošiljalca nastavljajo do 15. aprila t.l. na naslov:
BERSON Kaučuk d. d. Zagreb, Vilsonov trg štev. 7.

Odgovore bodo prosodili eden jury reklamnih strokovnjakov, s imenoma nagrajenih se bodo nazzanili v dnevnikih.

BERSON Kaučuk d. d. Zagreb,
Vilsonov trg 7.

Razpis.

Posejilnica v Mariboru razpisuje iz Dljaške ustanove Feliksa in Pavline Ferk osem ustanovnih mest in sicer po širi:

za visokošolce po Din. 1500.—
in za srednješolce po Din. 750.—

Pravico do ustanove imajo:

a) v prvi vrsti zapustnikovi, oziroma njegove soproge Pavline, roj. Menhart sorodniki slovenske narodnosti obojega spola in sicer dosler študirajo v Mariboru. Sorodniki morejo postati deležni te ustanove ne le kot gimnaziji (oziroma vseučilišniki), temveč tudi na drugih srednjih šolah, na kaki kmetijski šoli ali učiteljišču do konca študij ali naukov bodisi trgovski ali obrinhi.

b) v drugi vrsti so prosilci člani rodbine Konrada Mejavšek iz Reke pri Hočah ter rodbine Jožefa Jug v Rušah pod enakimi pogoji kakor ad a).

c) v kolikor ni prosilcev sorodnikov morejo postati deležni dijaki in dijakinja slovenske narodnosti na mariborskih srednih šolah in učiteljišču oziroma na vseučilišču in sicer v prvi vrsti ubogih učiteljev in nadarjeni sinovi kmečkih rodbin, prednost imajo dijaki pristojni v sodnem okraju Sv. Lenartskem v Slov. goricah; če takih ni iz vsega glavarstva mariborskega, potem še le vsi drugi.

Dijaki in dijakinja, ki vživajo te štipendije, se morajo zavezati po možnosti vračati te podpore v ustanovni fond te ustanove.

Prosilci naj vlože svoje prošnje za podelitev ustanove do

21. marca 1923

pri Posejilnici v Mariboru, Narodni dom.

Prošoje morajo biti opremljene s spričevalom o dobrem šolskem napredovanju in znanju slovenskega ali kakuge drugega slovenskega jezika, domovnico, ubožnim listom in pri sorodnikih še z rodovnikom.

Za ravnateljstvo:

Dr. Franjo Rosina l. r.

ŽIVINOREJCI POZOR!

Pokladajte živini, osobito kravam, mladi govedi in prašičem.

zrezke od sladkorne pese

od 3 Din. 50 kg, ki je strokovno priznano najtečnejše, najizdatnejše in razmerno najcenejše krmilo. Osušeni zrezki se najpreje namočijo v vroči vodi ter se pokritajo ohlajeni ali mlačni. Naročajte to krmilo takoj pri

Kmetijski družbiza Slovenijo
v Ljubljani. 2-3 171

V St. Ilju pri Velenju

sé vrši, dne 20. marca t.l. velik živinski in kramerski sejem. Ta sejem je zadovoljil še vsako leto kupce in prodajalce v polni meri. Zato se vabite vsi, da se tega sejma udeležite v obilnem številu. 1-2 209

DEŽNIKARNA JOS. VRANJEK

Slomškov trg 1 CELJE Pred farno cerkvijo 1-149

priporoča svojo bogato zalogo dežnikov domačega izdelka po najnižih cenah. Sprejema in izvršuje vsa popravila točno in solidno.

Kostanjev les

kupi vsako množino lesna trgovina

Dernovšek in drug, Maribor,
Črtomirova ulica 8. 5-6 78

„SLAVIJA“

Jugoslovanska zavarovalna banka s sedežem v Ljubljani

zavaruje poslopja, tovarne, pohištvo, steklo i. t. d. ter življenje pod zelo ugodnimi pogoji. »Slavia« je domače zavarovalno podjetje z izključno jugoslovenskim in čehoslovaškim kapitalom. Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Split, Novi Sad, Osijek. Vsa pojasnila dajejo kraj-vni zastopniki in ravnateljstvo v Ljubljani. 2-3 156

Najboljše in najcenejše

pa tudi najlepše blago za obleke, kakor suknjo, hlačevina, volne blago, plavina, cefir, Šifon, platno, izgotovljene obleke, vrace, predponike, nogavice, robci, odevje i.t.d. se dobi pri

ŠOŠTARIČ, MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 13

Klara Kačečnik javlja v imenu svojega in svojih otrok, da je premili in ne pozabljeni soprog, oče, brat, svak, gospod

Miroslav Kačečnik
trgovec

po težki bolzni dne 19. februarja, ob 6. uri zvečer, v dobi od 51. leta, previden s sv. zakramenti umirajočih, blago v Gospodu preminul.

Počivaj v miru!

Sv. Ivan Želina, 19. februarja 1923.

Tugujoča obitelj.

KUPUJE

se vedno le najboljše in najceneje za domačo potrebo vsakovrstno manufakturno, kakor tudi tekstilno blago pri starci in zelo znani tvrdki

KAROL WORSCHE

Maribor, Gosposka ulica št. 10.

!!! Perje za pestelje !!!

KAMENIT

TOVARNA UMETNEGA ŠKRILJA IN ELEKTRARNA,
DRUŽBA Z.O.Z.

JABOLKA

več vagonov za eksport za Aleksandrijo kupi po najvišji dnevni ceni RUDOLF PEVEC, Možirje, Slovenija. 2-7 150

ČUDILI

se tudi Vi bolete niskim cenam, po katerih se prodaja suško, volna, platio, cefir, modrovina, hlačevina, robci in splet vseh manufakturnih roba v veletrgovini.

R. STERNECKI CELE

katera dobiva stalno velikanske pošiljke robe direktno iz prvih svetovnih tovarn. Zahtevajte cenik.

ETERNA-Večno trpi streha iz Kamenita!